

ESGLÉSIA EN ESCOLTA

Document de treball del Sínode per a persones que no se senten part activa de l'Església

I. INTRODUCCIÓ

Com a Església que vol estar sempre en actitud d'escolta, ens plantejem un diàleg profund amb persones que, per motius diversos, s'han allunyat de Déu –no creients, agnòstiques i atees sobre els valors i principis fonamentals que ens mouen–, sobre les preguntes fonamentals. I ho fem sense eludir –sinó afrontant– fins i tot temes difícils, en els que no som d'acord, amb una obertura i una acollida «desarmada» que ens permeti descobrir una profunda interioritat i espiritualitat en cada un, aprendre d'ells fins i tot a ser millors cristians, més conscients que la veritat no és una possessió nostra sinó que, juntament amb les persones de conviccions no religioses, caminem cap a una veritat que se'ns va desvetllant a poc a poc i que necessita l'aportació de totes les persones de bona voluntat.

Aquest document pretén ser una eina per ajudar a que aquestes persones participin en el procés sinodal i, alhora, perquè nosaltres compreguem la necessitat d'escoltar la seva veu i dialogar-hi com a expressió de la nostra missió.

II. MOTIVACIÓ

El papa Francesc ha manifestat diverses vegades el seu desig que el procés obert amb motiu del Sínode dels Bisbes sigui veritablement sinodal i se'l concebi com un procés espiritual. Entén la participació com a exigència de la fe baptismal i com a expressió de la comunió eclesial, fins al punt d'afirmar, amb força, que «la participació de tots és un compromís eclesial irrenunciable!» (Discurs a l'inici del procés sinodal, 9 d'octubre de 2021).

A l'homilia de l'Eucaristia d'obertura del Sínode insistia en la necessitat d'escoltar amb aquestes paraules: «L'Esperit ens demana que ens posem a l'escolta de les preguntes, dels afanys, de les esperances de cada Església, de cada poble i nació. I també a l'escolta del món, dels desafiaments i els canvis que ens posa davant. No insonoritzem el cor, no ens blindem dins les nostres certeses. Les certeses tantes vegades ens tanquen. Escoltem-nos».

El procés sinodal vol ser, doncs, una oportunitat de ser una Església de l'escolta, una Església a l'estil de Déu, que és proximitat, compassió i tendresa. Això passa per sortir dels nostres espais habituals, per fer-nos propers als qui es troben fora de les nostres comunitats de referència, per animar-los a participar-hi i plantejar-los, en positiu, l'oportunitat d'expressar la seva visió de l'Església, perquè és important per a nosaltres.

Al Document Preparatori del Sínode hi ha una clara crida a sortir de nosaltres mateixos i apropar-nos a cada persona que ens passa al costat en el dia a dia: a la família, la feina, a classe, al carrer i a qualsevol lloc, i entaular relacions veritables amb cada una. No volem aixecar murs, «construïm ponts».

III. PROPOSTES METODOLÒGIQUES

Juntament amb aquest document, s'ha elaborat **un senzill qüestionari** –concebut com a simple proposta, que es pot enriquir en funció de les característiques particulars de la comunitat que promou la consulta i de les circumstàncies concretes i els perfils de les persones que hi participaran– que pretén promoure el diàleg i l'escolta.

La invitació a participar es pot fer personalment o col·lectivament, és a dir, tant a nivell individual, formant petits grups, com mitjançant una convocatòria àmplia i oberta.

Pel que fa al moment, és important concebre el diàleg no com una tasca burocràtica de resposta a un formulari per fer arribar a l'autoritat competent el que indiquen els participants, sinó com un autèntic encontre, és a dir, com una oportunitat perquè tots puguem descobrir el que hi ha de bo en l'altre, precisament perquè l'Esperit se'ns pot manifestar a través d'ell.

Per aquesta raó, **la preparació de l'encontre és important i, en particular, l'espai on es desenvolupi**. Pot ajudar el fet de sortir dels llocs habituals de reunió (locals parroquials, seus o temples) i buscar espais que siguin més propers a les persones que hi participaran, per tal que l'entorn permeti fomentar el diàleg, sense perjudici que, si es veu oportú, pugui concloure amb una invitació a la pregària al Pare compartida.

També pot ser recomanable, més enllà de concebre l'encontre com a reunió d'un grup de persones, **utilitzar formats més originals** com la tertúlia, el debat, el cafè. El que és important és l'escolta i el diàleg.

Finalment, pel que fa a la dinàmica, **és important la figura del moderador**, que s'aconsella que sigui algú que formi part activa de la comunitat i conegui bé el procés sinodal.

Es proposa, amb aquesta finalitat, **aquest esquema per als encontres**:

- Començar amb una explicació del que és i significa el procés sinodal per contextualitzar-lo adequadament i que es compregui la seva finalitat. Aquesta explicació inicial haurà de ser molt breu i adaptada al llenguatge dels interlocutors.
- Li seguiria una senzilla motivació que permeti comprendre que el diàleg que s'iniciarà és important i crear un ambient de confiança que ajudi a que els participants se sentin còmodes a l'hora d'intervenir i escoltar els altres.
- A partir d'aquell moment, es pot iniciar el diàleg partint del qüestionari que es proposa com a guió. Seria convenient que les preguntes que el conformen siguin conegudes prèviament pels participants i hagin tingut temps per reflexionar-les individualment abans de l'encontre.
- És important que hi hagi una actitud d'escolta en tots els que hi són presents i alhora que tots se sentin lliures per compartir la seva visió. És clau que es produeixi un clima de respecte entre tots els assistents i que es fomenti una actitud veritable de diàleg i escolta.
- Un cop finalitzat el diàleg sobre la base de les preguntes suggerides, a tall de conclusió, podria ser interessant, si es considera oportú, oferir un resum del que s'ha dialogat, com a recapitulació, presentant-lo com la síntesi que es remetrà a l'equip sinodal que s'encarrega de recollir les propostes.

Com a complement, el document per al diàleg es pot difondre obertament perquè persones i col·lectius, de forma lliure, hi participin i facin arribar la visió per mitjans electrònics.

IV. CONCLUSIÓ

És evident que escoltar la veu dels qui no són a prop nostre exigeix dedicació i esforç. Però això farà que el procés sinodal sigui més autèntic i respongui millor al que hi busquem.

Impliquem-nos plenament en el Sínode, arribant al nombre més gran de persones possible, perquè hi hem obert una oportunitat única de redescobrir i ajudar a descobrir l'essència mateixa de l'Església.

Equip sinodal de la CEE